

Ny teknologi skaper nye utfordringer

23.9.2026 - | Stavanger kommune

Den plutselige framveksten av KI-briller og annen overvåkningsteknologi har ført til at kommunen vil se på rutiner og rettigheter for ansatte på nytt.

Det har eksistert problemstillinger knyttet til uønsket filming like lenge som det har eksistert håndholdte kameraer. Utfordringene skjød imidlertid ikke fart før de første kameramobilene kom tidlig på 2000-tallet.

– Vi som har levd noen år forbinder kanskje skjult kamera med spionfilmer. Utviklingen har imidlertid gått i et voldsomt tempo de siste 20 årene, først med kameramobilene og nå sist med KI-briller og airpods med kamera. Det er viktig at kommunen som en stor arbeidsgiver følger teknologien nøye, sier HR-sjef Arild Sandstøl.

Mye debatt

KI-brillene til Meta skapte svært mye debatt i sommer og utover høsten. Mange eksperter på personvern og datasikkerhet uttrykte bekymring for at uønsket filming vil bli mer utbredt etter hvert som teknologien blir spredd. Kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun tok til orde for totalforbud mot KI-briller i norske skoler, og denne måneden fulgte den ferske digitaliseringsministeren Torgeir Michaelsen opp. Han omtalte teknologien som «creepy», og satte sammen en ekspertgruppe som skal vurdere om forbud er veien å gå.

– Jeg vil ikke ha en utvikling i Norge der vi til hver tid skal gå rundt og lur på om vi blir tatt video og lyd av, og hvordan disse dataene blir benyttet, sa han til NRK.

Forbudt i skole

Da debatten sto på som verst mot slutten av sommeren fikk skolesjef Jørn Pedersen flere spørsmål fra bekymrede foreldre. Pedersen orienterte de folkevalgte i utvalg for oppvekst og utdanning om at det allerede 12. august ble sendt ut en presisering til alle byens skoler med følgende klargjøring:

«Vi viser til forskrift om skoleregler i Stavanger kommune, §9 (...) «Særskilt om digitale enheter. Mobiltelefoner, smartklokker og andre private kommunikasjonsmidler skal som hovedregel ikke brukes i skoletiden.

Smartbriller er å regne som «andre private kommunikasjonsmidler» og skal derfor ikke brukes i skoletiden. Det er opp til rektor å vurdere eventuelle unntak for dette i hvert enkelt tilfelle.»

– Det er viktig for oss at elevene føler seg trygge på at de ikke blir filmet og at det ikke blir sendt info om hva de gjør til store firma i utlandet, sa Pedersen til Aftenbladet i sakens anledning.

Forbudt i barnehage

På barnehageområdet har de folkevalgte også blitt orientert om at Bruk av KI-briller for ansatte i barnehager vurderes å være i strid med rutinen for bruk av og deling av bilder, video og lydopptak i barnehager og skoler. Det vurderes som innenfor styringsretten at virksomhetsleder kan instruere ansatte om at de ikke skal benytte KI-briller, selv om de ikke filmer eller tar opptak.

Behov for tydeligere regler

HR-sjefen innrømmer gjerne at ansattrutiner ikke alltid klarer å holde tritt med den teknologiske utviklingen. Han merker seg også at det har kommet en rekke avviksmeldinger fra ansatte som har blitt utsatt for uønsket filming.

- Det er meldt inn behov om felles kommunale rutiner knyttet til KI-briller. Derfor ser vi nå på rutiner og regler på nytt. Det gjør vi både for å klargjøre hvilke plikter ansatte har overfor de man møter i arbeidsdagen, men også hvilke rettigheter man har mot eventuell uønsket filming, forteller Sandstøl.

Og uansett teknologi: Det er ikke fritt fram for filming.

- Som ansatte har vi ikke lov å filme andre. Unntaket er dersom vi har et gyldig behandlingsgrunnlag. Det krever samtykke dersom det er snakk om få personer, og berettiget interesse dersom det er snakk om folkemengder, sier Harald Valderhaug, som er leder av kommunes avdeling for informasjonssikkerhet og personvern.

Han legger til at dette er problemstillinger som mange norske kommuner nå har satt på dagsorden.

Offensiv kommune

Ordfører Tormod W. Losnedal er glad for at kommuneorganisasjonen er offensiv i møte med den rivende utviklingen.

- Som far til to skolebarn er jeg opptatt av det samme som andre foreldre: At skolen skal være et trygt sted, og at elever og ansatte skal slippe å lure på om de blir filmet eller tatt opp. Derfor er jeg er glad for at kommunens fagfolk er tidlig ute og ser nærmere på problemstillinger knyttet til denne teknologien, sier han.

Arild Sandstøl

HR-sjef i Stavanger kommune

Mobil:

976 92 405

E-post:

arild.sandstol@stavanger.kommune.no

Harald Valderhaug

Leder av kommunes avdeling for informasjonssikkerhet og personvern

Mobil:

913 45 041

E-post:

harald.valderhaug@stavanger.kommune.no

<https://www.stavanger.kommune.no/nyheter/ny-teknologi-skaper-nye-utfordringer>